

**ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ**

**МАТЕМАТИКА ЖӘНЕ МЕХАНИКА ФЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ
НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ ИНСТИТУТ
МАТЕМАТИКИ И МЕХАНИКИ**

**МЕХАНИКА-МАТЕМАТИКА ФАКУЛЬТЕТІ
МЕХАНИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

СТУДЕНТТЕР МЕН ЖАС ҒАЛЫМДАРДЫҢ

"ФАРАБИ ӘЛЕМІ"

**АТТЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ КОНФЕРЕНЦИЯСЫ**

**8-11 сәуір 2014 ж.
ТЕЗИСТЕР ЖИНАҒЫ**

СБОРНИК ТЕЗИСОВ

**МЕЖДУНАРОДНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
СТУДЕНТОВ И МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ**

"ФАРАБИ ӘЛЕМІ"

8-11 апреля 2014 г.

АЛМАТАЫ 2014 г.

САРБАСОВА А.К., МИХЕЛЬ Д., СОКОЛОВ Р. Проблема симметрии правильных систем фигур.....	137
САРСЕМБАЕВ М.С. Распознавание движения в трехмерном пространстве.....	138
САТАЙ Д.М., КӨПБОСЫН Л.С. Жеке кәсіпкерліктің қаржылық саласын ұйымдастыру мен есепке алуды автоматтандыру.....	139
СУНДЕТОВА А.М. Апертиум платформасындағы ағылшын-қазақ машиналық аударма лексикалық модулі.....	140
СЫДЫКОВА Ж.Н. АЖ мамандығын меңгерушілерге арналған виртуалды лабораторияны өндөу.....	141
ТАЙЖУМАНОВА Ж.А. Мониторинг атмосферы как ключевой инструмент экологии...	142

РАЗДЕЛ 5. ЭЛЕМЕНТАРНЫЕ ВОПРОСЫ МЕХАНИКИ, МАТЕМАТИКИ И ИНФОРМАТИКИ

АРЫСТАНОВ Р.Ж., МИРЗАХМЕДОВА Г.А. Планирование процессов в операционной системе.....	146
БЕРИШ Е.І., ХӘКІМОВА Т.Х. Филология мамандығын оқытуда ақпараттық технологияларды қолдану.....	147
ЕРЖАН А.А., ЕРАЛИЕВ А.К Робот құрылғылары.....	148
ЗАХАРЧЕНКО А.В., КУНАКБАЕВ Т.О. От ветряных мельниц к ветряным электростанциям Казахстана.....	149
РАХИМЖАН Е., ТУРАЛИНА Д.Е. Биотопливо. Мискантур.....	150
ТИЛИЧЕНКО Н.Л., ТУРАЛИНА Д.Е. Волшебная движущая сила воды – моя мини ГЭС.....	151
ТІЛЕУБИЕВА Н.Б. Синергетикалық ақпараттар теориясы: терминология және түсініктемелер.....	152
ХАЛЫҚ А.Ж., ЕРАЛИЕВ А.К. Экстремальная робототехника.....	153

ЖЕКЕ КӘСПЕРЛІКТІҢ ҚАРЖЫЛЫҚ САЛАСЫН ҰЙЫМДАСТАҮРУ МЕН ЕСЕПКЕ АЛУДЫ АВТОМАТТАНДЫРУ

САТАЙ Д.М., КӨПБОСЫН Л.С.

Қазіргі таңда веб-қосымшаларға деген сұраныстың өсуімен қатар оларды құратын технологияға деген сұраныс та өсуде. Сондай технологиялардың бірі 2007 жылы Microsoft компаниясымен ұсынылған және Microsoft .Net платформасына негізделген Asp.Net MVC құралы. Басқа құралдардан оны айрықшаландыратын бірнеше артықшылықтары мен кемшіліктері бар. Ең басты артықшылығы – бір жақтағы кодты өзгерткенде, екінші жақтағы код өзгеріссіз күнде қала береді. Яғни MVC(model-view-controller) жобаның Үлгі-Көрсетілім-Контроллер деген үш негізгі бөлікке бөлініп басқарылатынын билдіреді.

Нарықта бәсекелестік күн сайын артуда, ал бизнесті жүргізуіндің жаңа шарттары мекемені басқару талаптарының өсуіне әсер етті. Сауда көлемінің ұлғайуы мен тауар түрлерінің көбеюі оларды бір жүйеге келтірудің қажеттілігін тудырды. Мысал ретінде шағын маркет иесі, жеке кәсіпкер өз кәсібін автоматтандыруды көздейді. Жобаның басты мақсаты жеке кәсіпкердің финансистық саласын ұйымдастыру мен есепке алуды жүзеге асыру.

Құрастырылған жүйеде келесідей функциялар орындалады: жүйе қауіпсіздігі мен ондағы мәліметтердің тұтастығын қамтамасыз ететін аутентификация блогы; тауарлар, қызметкерлер және тауарды тасымалдаушылар туралы ақпаратты сақтау; құнделікті кеткен шығындар мен кірісті тіркеу; ревизия қорытындысы туралы ақпарат сақтау.

Аутентификацияны жүзеге асыруда MVC4-те қарастырылған SimpleMembership мүмкіндіктерін қолданылды. Simple Membership рөлдер мен қолданушыларды құруды біршама жөнілдettі. Авторизация кезіндегі қолданушылар туралы ақпарат автоматты түрде қолданушылар кестесінде сақталынады. Рөлдерді өзіміз құрып, рөлдегі қолданушы кестесінде қолданушы мен рөлді байланыстырамыз және Authorize фильтрін қолдану арқылы оны іске қосамыз. Жобада администратор мен қызметкер(сатушы және қойма қызметкері) сияқты рөлдер қарастырылады.

Кестелерді құруда администраторға жаңа жол қосу, жою немесе өзгерту сияқты мүмкіндіктер беріледі. Ол үшін контроллер құру кезінде EntityFramework қолданатын оқу және жазу мүмкіндіктері бар көрсетілімдері бар контроллерді таңдау жеткілікті.

MVC-дің тағы бір ерекшелігі – онда бізге белгілі HTML тілімен жұмыс жасайтын Razor қолғалтқышының қолданылуы. Razor қозғалтқышы алдыңғы веб-формалардан динамикалық веб-параптарды жылдам құру және қысқа синтаксисімен ерекшеленеді. Веб-формаларда байланыс үшін <%> және %> символдары қолданылса, razor тек @ символы арқылы байланысуды орындаиды.

Құрылған жүйенің артықшылығы – кез келген уақытта оны жаңартуға және қосымша мүмкіндіктер қосып, өзгерістер енгізуге болады. Сонымен қатар, MVC жаңа нұсқалары шыққан кезде, осы жүйені жаңа нұсқаға ауыстырып, шыққан нұсқаның артықшылықтарын қолдану мүмкіндігі бар. Яғни жүйе ортага женіл бейімделу есебінен кез келген ұйым үшін тиімді болып есептелед.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Джейфери Полермо, Джимми Богард, Эрик Хекстер, Мэттью Хинзе, Джереми Скиннер “Asp.Net MVC 4 в Действий”, 407 стр., 2012, Manning
2. Адам Фриман “Pro Asp.Net MVC 4”, 688 стр., 2013, Вильямс.